

# Nasjonalsosialismen i Tyskland

**Bakgrunn og ideologi**

# Forelesningens hovedpunkter

- Bakgrunn (1871-1933)
- Veien mot kuppet (1919-1923)
- Den "legale" kampen om makten (1925-1933)
- Ideologiske grunnprinsipper
- Noen tolkninger

# Bakgrunn (1871-1933)

- Samlingen i 1871 og det nasjonale spørsmål
- Ånden fra 1914
- Politisk, økonomisk og mental krise i 1918
- Weimarrepublikkens trange fødsel
- Hatet mot Versailles
- Inflasjonen i 1923
- Depresjonen og dens følger
- Det demokratiske systemets kollaps siden 1930

# Veien mot kuppet (1919-1923)

- Fra skyttergravene til politikken
- Bayern og Münchens særstilling
- Fra sekt til parti og Hitlers rolle i dette
- Paramilitarisme og politisk vold
- Kampen mot jødene, bolsjevikene og Versailles
- Fra invasjon og inflasjon til kupp

# Den "legale" kampen om makten (1925-33)

- Nyorientering av partiet i 1925
- Politisk vold og gaten som politisk arena
- Utviklingen av en omfattende politisk bevegelse
- En heterogen bevegelse med store regionale variasjoner
- Den langsiktige kampen mot sosialdemokratiet
- Samarbeidet med den autoritære høyresiden
- Ikke kupp, legal maktovertakelse
- En ustoppelig politisk kraft?

# Ideologiske grunnprinsipper

- Teori < aktivisme
- Et revolusjonært brudd med et samfunn i forfall
- En langsiktig og total omstrukturering av samfunnet
- Rasebiologi og antisemittisme
- Ekstrem nasjonalisme
- Kollektivism og mobilisering
- Konstruksjon av et *Volksgemeinschaft*
- Partiet/bevegelsen > staten
- Betoningen av ikke-materielle verdier
- Lederkult

# Ulike tolkninger

- Kapitalismens siste stadium?
- Småborgerskapets revolt?
- En tysk *Sonderweg*?
- Reaksjonært eller moderne?
- Tysk eller europeisk?







# Phönix Nationalsozialismus



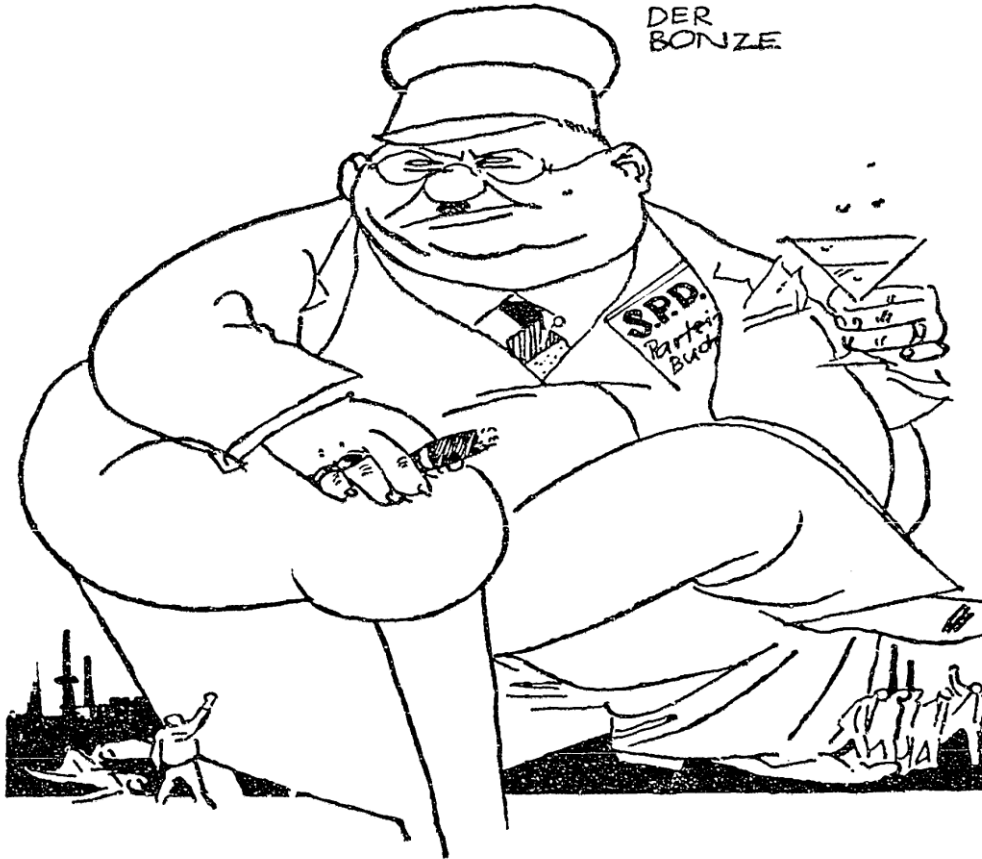
# Der hat Schuld!



Auf sein Haupt komme das Blut unserer hingemordeten Kameraden!

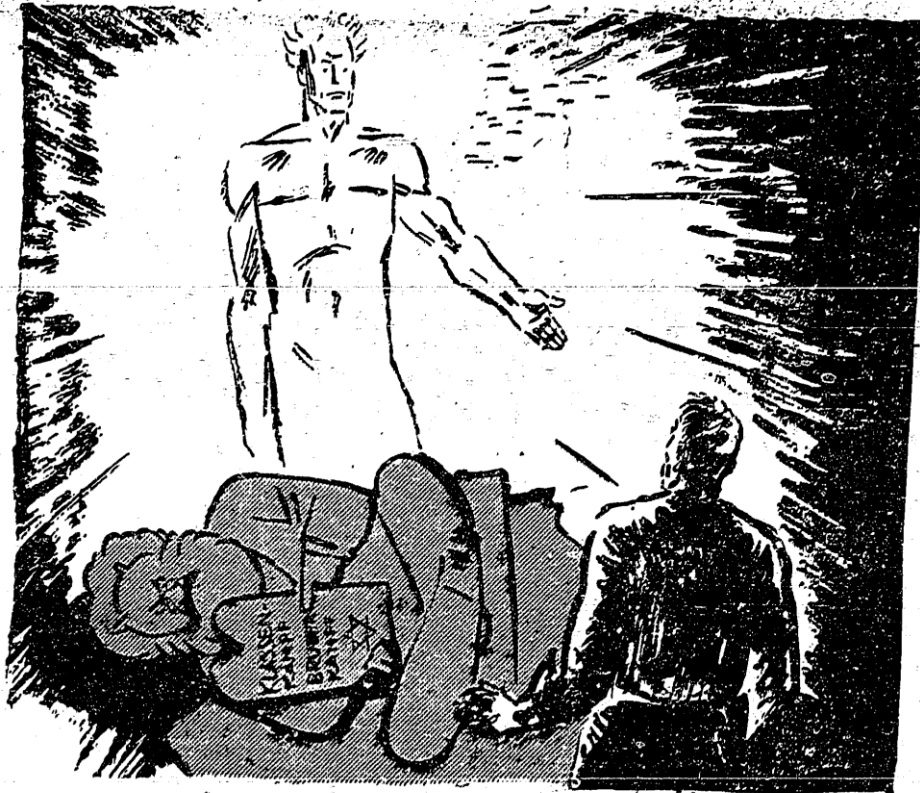
# Unser Ruin!

DER  
BONZE



Stimmt den Bonzen nieder! / Wählt Liste 8,  
Nationalsozialisten!

**Arbeiter!**



**Es gibt Größeres als Marx, — dein Volk!**



